

TÄYTTÖOHJE

1 Yleistä täyttöohjeen rakenteesta

Ilmoitus luottoriskin kattamiseksi vaadittavista omista varoista ja konsolidoiduista omista varoista koostuu kolmesta taulukosta. Taulukko Y01 sisältää tiedot taseesta ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista. Tämän luottoriskin riskipainotetun arvon lisäksi taulukossa ilmoitetaan tiivistetyt tiedot omista varoista ja markkinariskin riskipainotetusta arvosta. Näiden tietojen perusteella lasketaan vakavaraisuussuhdeluku. Työkirjasta voi tulostaa koontitaulukon, josta näkyvät taulukon Y01 pääerät ja vakavaraisuussuhdeluku.

Johdannaissopimusten ilmoittamiseen käytetään joko taulukkoa Y02a tai taulukkoa Y02b. Taulukko Y02a täytetään, kun korko-, valuuttakurssi- ja kultasidonaiset johdannaissopimukset ilmoitetaan alkuperäisen hankinta-arvon menetelmällä. Valvottavan käyttäessä käyvän arvon menetelmää tiedot ilmoitetaan taulukossa Y02b. Jos valvottavalla on määräyksen 106.12/203.26 tarkoittama suuri kaupankäyntivarasto, on johdannaissopimusten ilmoittamiseen käytettävä käyvän arvon menetelmää. Käyvän arvon menetelmää on myös käytettävä, jos valvottavalla on osake- tai hyödykesidonnaisia johdannaissopimuksia.

Tässä täyttöohjeessa on taulukoiden erien rivinumeroita lyhennetty siten, että pääerien kohdalla on rivinnumero kokonaisuudessaan, mutta pääerän alamerien kohdalla ei toisteta koko numerosarjaa, vaan ainoastaan joko kaksi- tai nelinumeroinen rivin tunnistetieto, jonka eteen on lisätty tähti (*). Tähti kertoo, että kyseessä on jonkin pääerän alameri. Esimerkiksi pääerän ”Saamiset ja sijoitukset yhteensä” rivinnumero on kokonaisuudessaan 100505, mutta sen alameri ”Ryhmä I” rivinnumero on lyhennetty 10050505:stä seuraavasti *05 ja esimerkiksi sen alameri ”Kassan” rivinnumero 1005050505 on lyhennetty *0505:teen.

2 Vakavaraisuussuhdetta koskeva laskelma (taulukko Y01)

2.1 Omien varojen erät

Taulukkoon Y01 siirretään omia varoja koskevat tiedot määräyksen 106.6 tai 203.24 liitteenä olevasta taulukosta X01.

05 Omat varat yhteensä

Jos valvottavan on katettava vain luottoriskinpääomavaatimus merkitään tähän kohtaan ensisijaisten omien varojen (0505) ja toissijaisten omien varojen (0510) yhteismäärä, josta on vähennetty vähennykset omien varojen yhteismäärästä (0515). *Jos valvottavan on katettava myös markkinariskin pääomavaatimus, lisätään yhteismäärään myös omiin varoihin markkinariskin kattamiseksi luettavat erät, netto (0520).*

0505 Ensisijaiset omat varat

Kohtaan siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivillä 4010 oleva erä.

0510 Toissijaiset omat varat, netto

Kohtaan siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivillä 401015 oleva erä.

0515 Vähennykset omien varojen yhteismäärästä

Kohtaan siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivillä 401005 oleva erä.

0520 Omiin varoihin markkinariskin kattamiseksi luettavat erät, netto

Kohtaan siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivillä 4005 oleva erä.

2.2 Luotto- ja markkinariskien riskipainotettu arvo

10 Riskipainotetut erät yhteensä

Kohtaan merkitään kohtien 1005 (Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset) ja 1010 (Markkinariskin riskipainotettu arvo yhteensä) yhteismäärä.

2.3 Luottoriskin riskipainotettu arvo

Luottoriskin riskipainotettu arvo jakaantuu kahteen osaan taseessa oleviin saamisiin ja sijoituksiin sekä taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin. Saamiset ja sijoitukset sekä taseen ulkopuoliset sitoumukset ilmoitetaan eriteltyinä sen mukaan, onko ryhmittely tehty vastapuolen, takauksen tai vakuuden perusteella. Mikäli valvottava ei saa tarvittavaa, yksilöityä tietoa vakuudesta tai takauksesta olemassa olevista järjestelmistään, jätetään rivit ”Takaus” ja ”Vakuus” täyttämättä, jolloin tieto ilmoitetaan rivillä ”Vastapuoli”. Esimerkiksi, jos kyseessä on saaminen Euroopan yhteisöiltä ilmoitetaan tasearvo rivillä 100505052505, josta tieto siirretään riville 1005050525.

1005 Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä

Kohtaan merkitään kohtien 100505 (Saamiset ja sijoitukset yhteensä) ja 100510 (Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä) riskipainotettujen arvojen yhteismäärä.

2.4 Saamiset ja sijoitukset

Tämä erä koostuu taseen vastaavaa -puolen ryhmittelystä neljään eri riskiryhmään.

100505 Saamiset ja sijoitukset yhteensä/Tase yhteensä

Kohtaan merkitään Saamisten ja sijoitusten alajen Ryhmien I - V yhteissummat riveiltä 10050505 (Ryhmä I), 10050510 (Ryhmä II), 10050515 (Ryhmä III), 10050520 (Ryhmä IV) ja 10050525 (Ryhmä V).

*05 Ryhmä I

Kohtaan merkitään Ryhmä I:n alajen 05 - 50 yhteissumma. Ryhmä I:n kuuluvien erien tasearvoa painotetaan 0 %:n riskipainolla.

*0505 Kassa

Erään luetaan tilinpäätösmääräysten mukaisesti taseen erään "Kassa" kirjattu määrä.

*0510 Saamiset Suomen valtiolta ja niihin rinnastettavat erät

Erään luetaan saamiset Suomen valtiolta¹ ja siihen luottoriskiltään rinnastettavilta valtioilta, Suomen valtion liikelaitoksilta ja Kansaneläkelaitokselta sekä näiden takaamat saamiset samoin kuin saamiset, joiden vakuutena on näiden yhteisöjen tai laitosten liikkeeseen laskemia arvopapereita.

Suomen valtioon rinnastetaan Valtion vakuusrahasto.

Suomen valtioon luottoriskiltään rinnastettaviksi valtioiksi luetaan valtiot, jotka ovat Euroopan unionin jäseniä, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) täysjäseniä tai jotka ovat solmineet erityisluotonantosopimuksia Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF)² kanssa lukuun ottamatta maita, jotka viiden viime vuoden aikana ovat joutuneet lykkäämään ulkomaisten velkojensa maksua.

OECD:n jäsenmaita ovat (27.1.2005): Alankomaat, Australia, Belgia, Espanja, Etelä-Korea, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Japani, Kanada, Kreikka, Luxemburg, Meksiko, Norja, Portugali, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa,

¹ Luettelot Suomen valtion keskushallinnon yksiköistä löytyy valtiokonttorin kotisivulta osoitteesta <http://www.valtiokonttori.fi/hallinonohjaus/ohjeet>. Aiheen mukaisista ohjeista löytyvät sekä tilivirastoluettelo ja alv-luettelo. Luettelot helpottavat sen arviointia, kuuluuko yksikkö valtion budjettitalouden piiriin vai ei.

² Luettelo IMF:n kanssa erityisluotonantosopimuksen tehneistä osapuolista löytyy internetistä osoitteesta <http://www.imf.org/external/np/exr/facts/gabnab.htm>

Slovakia, Suomi, Sveitsi, Tanska, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Yhdysvallat ja Yhdistynyt kuningaskunta³.

Suomen valtion liikelaitoksia ovat laissa valtion liikelaitoksista (627/1987) tarkoitettut, liiketoimintaa harjoittavat valtion laitokset, joihin on erikseen annettussa laitospolisessa laissa määrätty sovellettavaksi lakia valtion liikelaitoksista. Saamiset valtionyhtiöiltä luetaan kohtaan Ryhmään IV ja sen alaerään *2005.

Valtion ja siihen rinnastettavan julkisyhteisön takaamina saamisina pidetään ainoastaan sellaisia saamisia, jotka ovat yksilöitävissä saamis- tai saamisryhmäkohtaisesti takaussitoumuksen taikka lain, asetuksen, valtioneuvoston päätöksen tai muun sellaisen säädöksen taikka viranomaisen päätöksen nojalla⁴.

*0515 Saamiset suomalaisilta kunnilta ja niihin rinnastettavat erät

Erään luetaan saamiset suomalaisilta kunnilta, kuntayhtymiltä, Kuntien eläkevakuutukselta, Kuntien takauskeskukselta, (seurakunnat poistettu ja siirretty riskiryhmään II) ja Ahvenanmaan maakunnalta sekä näiden takaamat saamiset.

Saamiset Euroopan unionin luottoriskiltään suomalaisiin kuntiin rinnastuvilta julkisyhteisöiltä⁵ ja näiden takaamat saamiset saadaan lukea tähän erään, kun valvottava on ensin varmistanut, että julkisyhteisön kotivaltio on ilmoittanut Euroopan yhteisön komissiolle luottolaitosten vakavaraisuussuhteesta annetun direktiivin 89/647/ETY 7 artiklan mukaisesti, että jäsenvaltio itse soveltaa kyseiseen julkisyhteisöön 0 %:n riskipainoa. Euroopan talousalueeseen kuuluvien julkisyhteisöjen kohdalla kotivaltioiden tulee vastaavasti ilmoittaa 0-riskipainon käyttämisestä EFTA:n valvontaviranomaiselle ja EFTA -valtioiden pysyvälle komitealle. Muussa tapauksessa saaminen on luettava riskiryhmään II.

Erään luetaan myös saamiset, joiden vakuutena on suomalaisten kuntien tai edellä mainittujen Euroopan talousalueen julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemia arvopapereita. Tähän erään ei lueta sellaisia arvopapereita, joiden vakuutena on arvopapereita, joiden vakuutena on julkisyhteisön takaus, vaan tällöin ne luetaan liikkeeseenlaskijan mukaan määräytyvän ryhmään.

³ Luettelo OECD:n jäsenmaista löytyy esimerkiksi internetistä osoitteesta http://www.oecd.org/document/18/0,2340,en_2649_201185_2068050_1_1_1_1,00.html#member.

⁴ Takauksen käsitteestä on annettu Rahoitustarkastuksen julkaisusarjassa 22.9.2000 julkaistu kannanotto K/31/2000/TTO.

⁵ Rahoitustarkastuksen saamiin tietojen (2/2000) mukaan komissiolle ovat ilmoituksen tehneet Suomen lisäksi seuraavat jäsenvaltiot: Alankomaat, Belgia, Espanja, Itävalta, Luxemburg, Ruotsi, Saksa ja Tanska.

---

*0520 Saamiset Suomen Pankilta ja niihin rinnastettavat erät

Erään luetaan saamiset Suomen Pankilta, Euroopan keskuspankilta ja edellä kohdassa *0510 tarkoitettujen valtioiden keskuspankeilta sekä näiden takaamat saamiset samoin kuin saamiset, joiden vakuutena on tällaisten keskuspankkien liikkeeseen laskemia arvopapereita.

*0525 Saamiset Euroopan yhteisöiltä

Erään luetaan Euroopan yhteisöiltä olevat saamiset sekä näiden takaamat saamiset samoin kuin saamiset, joiden vakuutena on Euroopan yhteisöjen liikkeeseen laskemia arvopapereita.

*0530 Paikalliset saamiset muilta valtioilta ja keskuspankeilta

Erään luetaan muilta kuin edellä kohdassa *0510 tarkoitetuilta valtioilta ja niiden keskuspankeilta olevat paikallisen valuutan määräiset ja paikallisella valuutalla rahoitetut saamiset sekä näiden takaamat tällaiset saamiset.

*0535 Saamiset, joiden vakuutena on talletus

Erään luetaan saamiset, joiden vakuutena on samaan luottolaitokseen tehty talletus tai luottolaitoksen itsensä liikkeeseen laskema ja sille pantattu sijoitustodistus, joukkovelkakirja tai muu saamistodistus debentuureja lukuun ottamatta.

Erään luetaan lisäksi non recourse loan -tyyppiset asiakkaan rahoittamiseksi tehdyt sopimukset, joissa luottolaitos tai sijoituspalveluyritys on saanut asiakkaan rahoittamiseksi kolmannelta osapuolelta luottoa sellaisiin ehdoin, että luottolaitos tai sijoituspalveluyritys on velvollinen lyhentämään luottoa vain siltä osin kuin se saa asiakkaaltaan suorituksen, edellyttäen, että tällainen ehto on tehokas luotonantajan velkojia kohtaan.

*0540 *Kaupankäyntivarastoon luetut erät*

Erään luetaan Rahoitustarkastuksen määräyksessä 106.12 tai 203.26 luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen markkinariskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen ilmoittamisesta tarkoitettut, kaupankäyntivarastoon luetut saamiset ja sijoitukset niiden vastapuolesta riippumatta, mikäli luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen sovelletaan mainitun määräyksen mukaisesti erillistä kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien pääomavaatimusta. Erät merkitään niiden kirjanpitoarvosta.

*0545 Johdannaissopimuksista taseeseen kirjattu määrä (luottoriski)

Erään merkitään taseen vastaavaa -puolelle kirjattu määrä niistä johdannaissopimuksista, jotka ilmoitetaan tässä määräyksessä taseen ulkopuolisina sitoumuksina.

*0550 *Johdannaissopimuksista taseeseen kirjattu määrä (markkinariski)*

Erään merkitään taseen vastaavaa -puolelle kirjattu määrä niistä johdannaissopimuksista, jotka ilmoitetaan määräyksen 106.12 tai 203.26 mukaan taseen ulkopuolisina sitoumuksina.

*10 Ryhmä II

Kohtaan merkitään Ryhmä II:n alerien 05 - 35 yhteissumma. Ryhmä II:n kuuluvien erien tasearvoa painotetaan 20 %:n riskipainolla.

*1005 Saamiset suomalaisilta luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä sekä niihin rinnastettavat erät

Erään luetaan suomalaisilta luottolaitoksilta ja niihin rinnastettavilta ulkomaisilta luottolaitoksilta⁶ sekä suomalaisten talletuspankkien vakuusrahas-toilta ja talletussuojarahastolta olevat saamiset sekä näiden takaamat saamiset. Siihen ei kuitenkaan lueta jäljempänä kohdassa *2020 tarkoitettuja saamisia sekä sellaisia saamisia, jotka Rahoitustarkastuksen antamien, luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen omia varoja koskevien määräysten mukaan on vähennettävä luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omista varoista.

Kotimaisiin luottolaitoksiin rinnastetaan sellaiset ulkomaiset julkisen valvonnan alaiset luottolaitokset, joiden pääkonttori sijaitsee edellä kohdassa *0510 tarkoitettussa valtiossa.

Erään luetaan myös saamiset sijoituspalveluyrityksiltä ja niihin rinnastettavilta ulkomaisilta sijoituspalveluyrityksiltä sekä näiden takaamat saamiset lukuun ottamatta jäljempänä kohdassa *2020 tarkoitettuja saamisia sekä sellaisia saamisia, jotka Rahoitustarkastuksen antamien, luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen omia varoja koskevien määräysten mukaan on vähennettävä luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omista varoista.

Kotimaisiin sijoituspalveluyrityksiin rinnastetaan sellaiset ulkomaiset sijoituspalveluyritykset, joiden kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa ja joita valvotaan suomalaisia sijoituspalveluyrityksiä vastaavalla tavalla. Kotimaisiin sijoituspalveluyrityksiin rinnastetaan myös muussa kuin ETA-valtiossa olevat sijoituspalveluyritykset, jos ne ovat julkisen

⁶ Luettelo ETA-alueen luottolaitoksista löytyy Internetistä osoitteesta http://europa.eu.int/eur-lex/en/archive/2003/c_29020031201en.html

valvonnan alaisia ja niihin sovelletaan vähintään direktiivin 93/6/ETY mukaisia omien varojen vaatimuksia ja muita direktiivin vastaavia vaatimuksia. Valvottavan tulee selvittää ennen saamisen lukemista tähän erään edellytysten täytyminen ja säilyttää selvitetty tiedot tarkastusta varten.

Erään luetaan myös saamiset arvopaperimarkkina- ja arvopaperipörssiin, optiokauppalaissa tarkoitetuilta optioyhteisöiltä ja arvo-osuusjärjestelmästä annetussa laissa tarkoitetuilta arvopaperikeskukselta sekä näiden takaamat saamiset.

Suomalaiseen pörssiin, optioyhteisöön ja arvopaperikeskukseen rinnastetaan sellaiset julkisen valvonnan alaiset ulkomaiset yhteisöt, joiden valvonta vastaa sitä, mitä edellä mainituissa laeissa on säädetty kotimaisista yhteisöistä.

*1010 Lyhytaikaiset saamiset ulkomaisilta luottolaitoksilta

Erään luetaan muissa kuin edellä kohdassa *0510 tarkoitetuissa valtioissa sijaitsevilta julkisen valvonnan alaisilta luottolaitoksilta olevat saamiset, joiden jäljellä oleva juoksuaika on yksi vuosi tai vähemmän tai jotka erääntyvät vaadittaessa. Erään luetaan myös tällaisten luottolaitosten takaamat tällaiset saamiset lukuun ottamatta jäljempänä kohdassa *2020 tarkoitettuja saamisia sekä sellaisia saamisia, jotka Rahoitustarkastuksen antamien, luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen omia varoja koskevien määräysten mukaan on vähennettävä luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omista varoista.

*1015 Saamiset suomalaisilta seurakunnilta ja eräiltä ulkomaisilta julkisyhteisöiltä

Erään luetaan saamiset suomalaisilta seurakunnilta ja edellä kohdassa *0510 tarkoitetuissa valtioissa sijaitsevilta suomalaisiin julkisyhteisöihin rinnastettavilta ulkomaisilta seurakunnilta, joilla on kotimaassaan verotusoikeus. Erään luetaan saamiset myös muilta kuin edellä kohdassa *0515 tarkoitetuilta ulkomaisilta julkisyhteisöiltä, jotka ovat rinnastettavissa suomalaisiin julkisyhteisöihin ja sijaitsevat edellä kohdassa *0510 tarkoitetuissa valtioissa ja joilla on kotimaassaan verotusoikeus. Erään luetaan myös tällaisen julkisyhteisön takaamat saamiset sekä saamiset, joiden vakuutena on tällaisen julkisyhteisön liikkeeseen laskema arvopaperi.

*1025 Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta

Erään luetaan saamiset Rahoitustarkastuksen tähän tarkoitukseen hyväksymiltä kansainvälisiltä kehityspankeilta, näiden takaamat saamiset sekä saamiset, joiden vakuutena on tällaisen kehityspankin liikkeeseen laskema arvopaperi.

Rahoitustarkastuksen hyväksymiä kansainvälisiä kehityspankkeja ovat:

1. Afrikan Kehityspankki (the African Development Bank),
2. Aasian Kehityspankki (the Asian Development Bank),
3. Euroopan investointirahasto (the European Investment Fund),

4. Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (the European Bank for Reconstruction and Development, EBRD),
5. Euroopan neuvoston asutusrahasto (the Council of Europe Resettlement Fund),
6. Kansainvälinen jälleenrakennuspankki (the International Bank for Reconstruction and Development, IBRD)
7. Kansainvälinen rahoitusyhtiö (the International Finance Corporation),
8. Karibian alueen kehityspankki (the Caribbean Development Bank),
9. Keski-Amerikan Rahoitusyhtiö (the Inter-American Investment Corporation),
10. Latalaisen Amerikan kehityspankki (the Inter-American Development Bank),
11. Monenkeskinen investointitakuulaitos (the Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA),
12. Pohjoismaiden Investointipankki (Nordiska Investeringsbanken, the Nordic Investment Bank).

Erään luetaan myös maksamatta oleva sijoitukset Euroopan investointirahaston pääomaan.

*1030 Saamiset, joiden vakuutena on talletus

Erään luetaan saamiset, joiden vakuutena on talletus edellä kohdassa *1005 tarkoitetussa koti- tai ulkomaisessa luottolaitoksessa. Erään luetaan myös saamiset, joiden vakuutena on luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, arvopaperipörssin tai muun kohdassa *1005 tarkoitetun yhteisön liikkeeseen laskema sijoitustodistus, joukkovelkakirja tai muu sellainen saamistodistus debentureja lukuun ottamatta.

*1035 Saamiset maksujenvälityksestä

Erään luetaan tilinpäätösmääräysten mukaisesti taseen erään "Saamiset maksujenvälityksestä" kirjatut varat.

*15 Ryhmä III

Kohtaan merkitään Ryhmä III:n alaerien 05 - 10 yhteissumma. Ryhmä III:n kuuluvien erien tasearvoa painotetaan 50 %:n riskipainolla.

*1505 Luotot, joiden vakuutena on asunto

Erään luetaan luotot, joiden täytenä vakuutena on luotonsaajan omassa käytössä olevaan, vuokralle antamaan tai omaan käyttöön tai vuokralle annettavaksi tarkoitettuun asuinkiinteistöön vahvistettu kiinnitys tai tällaisessa käytössä olevan tai siihen tarkoitettun asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavat asunto-osakeyhtiölain (809/1991) tarkoittamat osakkeet tai niihin rinnastettavat osuudet.

Asunto-osakeyhtiölain 1 §:n mukaan asunto-osakeyhtiönä pidetään osakeyhtiötä:

- 1) jonka tarkoituksena on omistaa ja hallita yhtä tai useampaa rakennusta, joissa olevien huoneistojen yhteenlasketusta lattiapinta-alasta yli puolet on määrätty yhtiöjärjestyksessä osakkeenomistajien hallinnassa oleviksi asuinhuoneistoiksi; ja
- 2) jonka jokainen osake yksin tai toisten osakkeiden kanssa tuottaa oikeuden hallita yhtiöjärjestyksessä määrättyä huoneistosta tai muuta osaa yhtiön rakennuksesta tai sen hallinnassa olevasta kiinteistöstä.

Asunto-osakeyhtiölain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan myös sellaisiin osakeyhtiöihin, joiden yhtiöjärjestyksissä ei ole toisin määrätty ja joiden tarkoituksena on omistaa ja hallita yhtä tai useampaa rakennusta ja jonka jokainen osake yksin tai yhdessä toisten osakkeiden kanssa tuottaa oikeuden hallita yhtiöjärjestyksessä määrättyä yhtiön rakennuksessa olevaa huoneistoa taikka muuta osaa yhtiön rakennuksesta tai sen hallinnassa olevasta kiinteistöstä, mutta jossa huoneistojen yhteenlasketusta lattiapinta-alasta yli puolta ei ole määrätty osakkeenomistajien hallinnassa oleviksi asuinhuoneistoiksi. Asunto-osakeyhtiölakia sovelletaan myös sellaiseen ennen 1.3.1926 rekisteröityyn osakeyhtiöön, jossa huoneistot on yhtiökokouksen päätöksen perusteella varattu osakkeenomistajille 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Asunto-osakeyhtiöltä tai keskinäiseltä kiinteistöosakeyhtiöltä olevat saamiset, joiden vakuutena on yhtiön omistamaan kiinteistön vahvistetut kiinnitykset luetaan ryhmään IV. Sellaiset saamiset asunto-osakeyhtiöltä tai keskinäiseltä kiinteistöosakeyhtiöltä, jonka vakuudeksi on pantattu osakeyhtiön itsensä omistama ja hallitsema asunto-osake tai osake, saadaan kuitenkin lukea tähän ryhmään III.

Luoton vakuutena olevia asumiskäytössä olevia kiinteistöjä, osakkeita ja osuuksia pidetään täytenä vakuutena, jos luoton määrä on enintään 70 % vakuuden käyvästä arvosta.

Luotto tai luoton osa, jonka vakuutena on maatalouskiinteistöön vahvistetusta kiinnityksestä asuntoon kohdistuva osa, saadaan lukea ryhmään III edellyttäen, että maatalouskiinteistöstä asumiskäyttöön tarkoitettu osa on erikseen arvioitu. Kiinnityksestä saadaan lukea ensisijaisesti asuntoon kohdistuvaksi enintään 70 % asuinrakennuksen ja siihen välittömästi liittyvän maa-alueen varovaisesta

---

käyvästä arvosta, kuitenkin enintään
600 000 markkaa tai 100 000 euroa.

Saamiset, joiden vakuudeksi on pantattu asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) tarkoittama asumisoikeusmaksu luetaan ryhmään IV. Saamiset asumisoikeusasunnon omistajalta, joiden vakuutena on kiinnitys asumisoikeuskiinteistöön, saadaan kuitenkin lukea tähän ryhmään III.

*1507 Arvopaperit, joiden vakuutena on asuntoluottoja

Erään luetaan sijoitukset arvopapereihin, joiden vakuutena on edellä kohdassa * 1505 tarkoitettuja asuntoluottoja.

*1510 Maksetut ennakot ja siirtosaamiset, joiden vastapuolta ei ole voitu määritellä

Erään luetaan sellaiset taseeseen tilinpäätösmääräysten mukaisesti varoiksi kirjatut maksetut ennakot ja siirtosaamiset, joiden vastapuolen mukaista riskiryhmää ei voida määritellä.

*20 **Ryhmä IV**

Kohtaan merkitään Ryhmä IV:n alaerien 05 - 30 yhteissumma. Ryhmä IV:n kuuluvien erien tasearvoa painotetaan 100 %:n riskipainolla.

*2005 Muut saamiset yleisöltä

Erään luetaan muut kuin ryhmiin I - III luettavat luotto- ja muut saamiset ja muut saamiset yleisöltä lukuun ottamatta jäljempänä kohdassa *2020 tarkoitettuja saamisia. Yleisöllä tarkoitetaan tässä muita kuin valtioita, keskuspankkeja ja luottolaitoksia.

*2010 Muut saamiset ulkomaisilta valtioilta, keskuspankeilta ja luottolaitoksilta

Erään luetaan muut kuin ryhmiin I - III luettavat saamiset valtioilta, niiden keskuspankeilta ja ulkomaisilta luottolaitoksilta lukuun ottamatta jäljempänä kohdassa *2020 tarkoitettuja saamisia ja saamisia, jotka Rahoitustarkastuksen antamien luottolaitoksen omia varoja koskevien määräysten mukaan on vähennettävä luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omista varoista.

*2015 Osakkeet ja osuudet

Erään luetaan tilinpäätösmääräysten mukaan taseen eriin "Osakkeet ja osuudet", "Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä" ja "Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä" merkittävät arvopaperit. Erään merkitään myös osakkeet ja osuudet luottolaitoksissa. Erään ei kuitenkaan lueta *edellä kohtaan *0540 luettuja kaupankäyntivarastoon liittyviä eriä* eikä osakkeita ja osuuksia, jotka Rahoitustarkastuksen antaman

---

luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen ilmoittamista koskevan määräyksen 106.6 tai 203.23 mukaan on vähennettävä luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omista varoista.

*2020 Debentuurit ja niihin rinnastettavat sitoumukset

Erään luetaan debentuurit ja muut sellaiset sitoumukset, joilla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla. Erään ei kuitenkaan lueta *edellä kohtaan *0540 luettuja kaupankäyntivarastoon* liittyviä eriä eikä Rahoitustarkastuksen antaman luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen ilmoittamista koskevan määräyksen 106.6 tai 203.23 mukaan omista varoista vähennettäviä sitoumuksia.

*2025 Kiinteistöt

Erään luetaan tilinpäätösmääräysten mukaisesti luottolaitoksen taseeseen merkitty maa-alueiden, rakennusten ja kiinteistöosakkeiden ja -osuuksien kirjanpitoarvo.

*2030 Muu omaisuus

Erään luetaan taseeseen merkityt muut kuin edellä mainitut omaisuuserät lukuun ottamatta aineettomia hyödykkeitä ja omista osakkeista taseeseen varoiksi merkittyä määrää. Osakeantisaamisia ei lueta tähän erään, sillä määräyksen 106.6 tai 203.23 mukaisesti ne on jo vähennetty omien varojen määrästä taulukon X01 erässä 0575.

*25 **Ryhmä V**

Ryhmä V:n kuuluvien erien tasearvoa painotetaan 10 %:n riskipainolla.

*2505 Kiinnitysluottopankkien liikkeeseen laskemat vakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Erään luetaan taseeseen merkityt varat, jotka on sijoitettu sellaisten suomalaisten kiinnitysluottopankkien liikkeeseen laskemiin kiinteistö- vakuudellisiin ja julkisyhteisö- vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin, joihin sovelletaan kiinnitysluottopankkilakia (1240/1999). Tähän erään saadaan lukea myös sellaisten Euroopan talousalueella toimiluvan saaneiden kiinnitysluottopankkien liikkeeseen laskemat vakuudelliset joukkovelkakirjalainat, joissa on voimassa Suomen kiinnitysluottopankkilakia vastaava kiinnitysluottopankkilainsäädäntö.

2.5 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

100510 Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä

Taseen ulkopuolisista sitoumuksista otetaan huomioon sellaiset sitoumukset, joihin sisältyy vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva riski (jäljempänä riski). Ilmoitettavat sitoumukset jaetaan kahteen ryhmään niihin sisältyvän riskin perusteella. Ensimmäiseen ryhmään (rivit *05 - *55) luetaan sellaiset sitoumukset, joissa riskin toteutuessa voidaan menettää koko sopimuksen arvo. Toiseen ryhmään (rivi *60 eli Johdannaissopimukset yhteensä) luetaan sellaiset sitoumukset, joissa riski kohdistuu valuuttakurssien, korkojen, osake- ja hyödykehintojen muutosten vaikutukseen sopimuksen arvoon.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon siten, että sitoumukset muutetaan luottovasta-arvoksi sopimuksen tyyppin mukaan määräytyvällä kertoimella ja näin saatu luottovasta-arvo puolestaan painotetaan sopimuksen vastapuolen mukaan määräytyvällä riskikertoimella vastaavaan tapaan kuin saamiset ja sijoitukset.

Rahoitustarkastuksen määräyksessä 106.12 tai 203.26 luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen markkinariskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen ilmoittamisesta tarkoitettut, kaupankäyntivarastoon luetut taseen ulkopuoliset sitoumukset ilmoitetaan 0-riskiryhmässä, mikäli luottolaitokseen tai sijoituspalveluyritykseen sovelletaan mainitun määräyksen mukaisesti erillistä kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien pääomavaatimusta.

Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset kuin korko-, valuuttakurssi- ja kulta-, hyödyke- ja osakesidonnaiset erät ilmoitetaan sen määräisenä, mitä sopimuksen perusteella voidaan joutua maksamaan.

Sitoumukset, joiden luottovasta-arvo on 100 % eli rivit 10051005 - 1005102520:

*05 Takaussitoumukset ja muut suorat luoton vastineet

Ryhmään luetaan velan maksamisen vakuudeksi toisen hyväksi annetut takaukset ja pantit sekä vekselin ja sekin siirtämisestä johtuvat vastuut samoin kuin takauksen luonteiset remburssivastuut. Nämä erät luetaan siihen riskiryhmään (I – IV), johon sitoumukseen perustuva takautumissaaminen päävelkasuhteen velalliselta olisi luettava. Tämä tarkoittaa sitä, että riskiryhmään I kuuluvien sitoumusten nimellisarvoa painotetaan luottovasta-arvon jälkeen vielä riskipainolla 0 %. Vastaavasti riskiryhmän II:n riskipaino on 20 %, riskiryhmän III riskipaino on 50 % ja riskiryhmän IV riskipaino on 100 %.

Jos pantattu omaisuus kuuluu suurempaa pääomavaatimusta edellyttävään riskiryhmään kuin se päävelkasuhteen velallisen perusteella määräytyvän riskipainotuksen perusteella kuuluisi, luetaan pantattu omaisuus kuitenkin ensiksi mainittuun riskiryhmään. Jos sen, jonka puolesta panttaus on tehty, riskipaino on suurempi kuin pantatun omaisuuden, luetaan pantattu omaisuus kuitenkin tähän suurempaan riskiryhmään.

Toisen velasta pantattu omaisuus otetaan vakavaraisuuslaskelmassa huomioon pantatun omaisuuden kirjanpitoarvosta.

Sitoumukset luetaan siihen alaryhmään (I – IV), johon luovutettu saaminen tai arvopaperi olisi edellä esitetyn saamisten ja sijoitusten riskiluokittelun perusteella luettava.

*10 Luovutettuihin varoihin liittyvät vastuut

Erään luetaan kolmannelle osapuolelle luovutetut saamiset sekä muut sellaiset varat, joista luottolaitokselle jää sopimuksen perusteella luottotappioriski tai muu sellainen riski omaisuuden arvon alenemisesta luovutuksen jälkeen. Erään ei lueta luovutettuja varoja yksinomaan sillä perusteella, että luovutukseen liittyy korun- tai valuutanvaihtosopimus, optio- tai termiinisopimus, sitova luottolupaus tai muu sellainen sitoumus luovutuksensaajan suojaamiseksi korko-, valuutta-, osakekurssi- tai maksuvalmiusriskiltä.

Sopimukset luetaan siihen riskiryhmään (I – IV), johon luovutuksen kohteena oleva omaisuus olisi saamisten ja sijoitusten riskiluokituksen perusteella luettava.

Mikäli varoja on siirretty erillisyyhtiölle tai muulle osapuolelle, johon luottolaitos on sijoittanut pääomaa huonommalla etuoikeudella kuin muut sijoittajat, luovutetut varat luetaan tähän erään sen määräisenä, että se vastaa luottolaitoksen huonommalla etuoikeudella tekemän sijoituksen määrää.

*15 Varojen ostot termiinisopimuksin

Erässä ilmoitetaan sopimukset osakkeen tai muun varallisuusesineen ostoista määrättyinä tulevana ajankohtana ilman takaisinmyyntivelvollisuutta lukuun ottamatta kohdassa 3 tarkoitettuja johdannaissopimuksia. Sopimukset luetaan siihen riskiryhmään (I – IV), johon kaupan kohteena oleva omaisuus olisi saamisten ja sijoitusten riskiluokituksen perusteella luettava. Mikäli näiden sopimusten markkina-arvo sisältyy kirjanpidossa taseen varoihin, vähennetään se taseesta vakavaraisuutta laskettaessa.

---

*20 Talletusentekosopimukset

Erässä ilmoitetaan sopimukset, joissa toinen osapuoli maksaa ja toinen saa sovituksen koron talletuksesta, jonka toinen osapuoli tekee toiselle tulevaisuudessa määrättyä ajankohtana.

Sopimukset ilmoitetaan edelleen talletuksen vastaanottajan mukaisessa riskiryhmässä (I – IV).

*25 Osittain maksetut arvopaperit

Erään luetaan osittain maksettujen arvopapereiden maksamaton määrä, joka voidaan vaadittaessa edellyttää maksettavaksi.

Arvopapereiden maksamaton määrä luetaan siihen riskiryhmään (I – IV), johon arvopaperi olisi luettava.

Sitoumukset, joiden luottovasta-arvo on 50 % eli rivit 10051030 - 1005104520

*30 Takuusitoumukset ja muut vastaavat yksilöityihin liiketoimiin liittyvät sitoumukset

Erään luetaan urakka-, toimitus-, vientitakuusitoumukset ja muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut takuusitoumukset asiakkaan yksilöidyn kaupallisen velvoitteen, julkisoikeudellisen velvoitteen tai korvausvelvoitteen täyttämistä.

Sitoumukset luetaan siihen riskiryhmään (I – IV), johon asiakas, jonka puolesta takuu annetaan, saamista ja sijoitusten riskiluokituksen mukaan luetaan.

*35 Myydyt arvopaperit, joihin liittyy asetettu takaisinmyyntioptio

Erään merkitään arvopapereiden myyntisopimukset, joihin liittyy ostajalle asetettu optio myydä arvopaperit halutessaan takaisin luottolaitokselle. Sopimukset luetaan siihen riskiryhmään (I – IV), johon kaupan kohteena oleva omaisuus olisi saamista ja sijoitusten riskiluokituksen perusteella luettava.

*40 Merkintäsitoumukset ja lisäluottojärjestelyt

Erään luetaan arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä annettavat merkintäsitoumukset sekä joukkovelkakirja-, yritystodistusohjelmat ja muut sellaiset ohjelmat, joissa luottolaitos sitoutuu vastaamaan tulevaisuudessa liikkeeseen laskettavien arvopapereiden merkitsemisestä. Erään lasketaan myös

sitoumukset, joissa luottolaitos sitoutuu järjestämään lainanottajalle varoja sovittuun määrään saakka pitkähkön ajan kuluessa toistuvina lyhytaikaisina velkakirjoina, joihin myös liittyy merkintäsitoumus.

Sitoumukset luetaan siihen riskiryhmään (I – IV), johon liikkeeseen laskettu arvopaperi luetaan.

*45 Muut yli yhden vuoden sitoumukset

Erään luetaan luottolupaukset, luottolimiitit ja muut sellaiset sitoumukset, joita ei lueta muihin eriin, joiden alkuperäinen juoksuaika on yli yksi vuosi ja joita luottolaitos ei voi rajoituksetta peruuttaa.

Sitoumukset luetaan siihen riskiryhmään (I – IV), johon luottolupauksen saaja edellä esitetyn saamisten ja sijoitusten riskiluokituksen mukaan luetaan.

Sitoumukset, joiden luottovasta-arvo on 20 % eli rivit 10051050 - 1005105020

*50 Lyhytaikaiset kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset

Erään luetaan mm. remburssit, joiden vakuutena ovat laivausasiakirjat samoin kuin muut irtaimen kaupan täyttämisen vakuudeksi myyjän hyväksi annetut sitoumukset, jotka lakkaavat, kun kaupan ehdot on täytetty.

Sitoumukset luetaan siihen riskiryhmään (I – IV), johon asiakas, jonka puolesta sitoumus annetaan, luetaan.

Sitoumukset, joiden luottovasta-arvo on 0 % eli rivi 10051055

*55 Muut enintään vuoden sitoumukset

Erään luetaan luottolupaukset ja muut sellaiset sitoumukset, joita ei lueta edellä oleviin eriin ja

1. joiden alkuperäinen juoksuaika on enintään yksi vuosi tai
2. jotka luottolaitos tai sijoituspalveluyritys voi milloin tahansa ehdoitta irtisanoa päättymään heti ilman irtisanomisaikaa.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin sitoumuksiin voidaan lukea sopimukset, joiden voimassaoloa voidaan jatkaa sopimuksenmukaisen päättymispäivän jälkeen ilman uuden sopimuksen tekemistä vain, mikäli seuraavat edellytykset täyttyvät:

1. luottolaitoksella tai sijoituspalveluyrityksellä on oikeus ehdoitta irtisanoa sopimus päättymään viimeistään vuoden kuluttua sopimuksen

tekemisestä tai jäljempänä 2. kohdassa mainitut edellytykset täyttävästä sopimuksen uudistamisesta ja

2. sopimusta uudistettaessa asiakkaan luottokelpoisuus on tarkastettu samalla tavoin kuin uutta sopimusta tehtäessä ja sopimuksen jatkamisesta on tehty erillinen kirjallinen päätös.

*60 Johdannaissopimukset yhteensä

Kohtaan siirretään sopimusten yhteismäärä joko taulukosta Y02a riviltä 005 tai taulukosta Y02b riviltä 05.

*65 Johdannaissopimukset, joille saadaan jättää laskematta riskipainotettu arvo, yhteensä

Tähän erään luetaan sellaiset johdannaissopimukset, jotka on tehty säännellyillä markkinoilla ja joille lasketaan päivittäinen vakuusmarginaali sekä valuuttakurssisidonnaiset johdannaissopimukset, joiden alkuperäinen juoksuaika on enintään 14 päivää ja joita ei ole ilmoitettu jäljempänä kohdassa 6 tarkoitetussa erässä. Johdannaissopimukset ilmoitetaan jaoteltuna seuraaviin eriin *6505 Valuuttakurssisidonnaiset sopimukset ja *6510 Muut sopimukset.

2.6 Markkinariskin riskipainotettu arvo

Jos valvottavan on täytettävä myös markkinariskin pääomavaatimus, siirretään markkinariskiä koskevat tiedot myös taulukosta X01, joka laaditaan määräyksen 106.6/203.23 perusteella.

1010 Markkinariskin riskipainotettu arvo yhteensä

Kohtaan merkitään alaerien *05 - *0525 riskipainotettujen arvojen yhteismäärä.

**05 Omien varojen vaatimukset yhteensä*

Kohtaan merkitään alaerien *0505 - *0525 omien varojen vaatimusten yhteismäärä.

**0505 Korkosopimusten positioriskin omien varojen vaatimus*

Kohtaan "Omien varojen vaatimus" siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivi 301005. Määrä kerrotaan kertoimella (12,5) ja merkitään kohtaan "Riskipainotettu arvo".

**0510 Osakkeiden positioriskin omien varojen vaatimus*

Kohtaan "Omien varojen vaatimus" siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivi 301010. Määrä kerrotaan kertoimella (12,5) ja merkitään kohtaan "Riskipainotettu arvo".

*0515 Selvitysriskin omien varojen vaatimus

Kohtaan "Omien varojen vaatimus" siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivi 301015. Määrä kerrotaan kertoimella (12,5) ja merkitään kohtaan "Riskipainotettu arvo".

*0520 Vastapuoliriskin omien varojen vaatimus

Kohtaan "Omien varojen vaatimus" siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivi 301020. Määrä kerrotaan kertoimella (12,5) ja merkitään kohtaan "Riskipainotettu arvo".

*0525 Valuuttakurssiriskin omien varojen vaatimus

Kohtaan "Omien varojen vaatimus" siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivi 301025. Määrä kerrotaan kertoimella (12,5) ja merkitään kohtaan "Riskipainotettu arvo".

*0530 Hyödykeriskin omien varojen vaatimus

Kohtaan "Omien varojen vaatimus" siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivi 301030. Määrä kerrotaan kertoimella (12,5) ja merkitään kohtaan "Riskipainotettu arvo".

*0535 Omien varojen vaatimus sisäistä mallia käytettäessä

Kohtaan "Omien varojen vaatimus" siirretään määräyksen 106.6 tai 203.23 liitteenä olevan taulukon X01 rivi 301035. Määrä kerrotaan kertoimella (12,5) ja merkitään kohtaan "Riskipainotettu arvo".

15 Vakavaraisuussuhdeluku

Kohtaan merkitään vakavaraisuussuhdetta kuvaava prosenttiluku kahden desimaalin tarkkuudella. Jos valvottavalla ei ole kaupankäyntivarastoa, lasketaan suhdeluku eristä 05 "Omat varat yhteensä" ja 1005 "Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä" (eli $05/1005 \times 100\%$). Jos taas valvottavalla on kaupankäyntivarasto, korvaa erän 1005 erä 10 "Riskipainotetut erät yhteensä" (eli $05/10 \times 100\%$). Jos raportointiin käytetään Rahoitustarkastuksen tekemiä excel-työkirjoja, ohjelma laskee syötetyistä luvuista valmiiksi vakavaraisuussuhdeluvun. Valvottava voi hyväksyä ohjelman laskeman luvun siirtämällä se riville 15.

3 Johdannaissopimusten ilmoittaminen (taulukot Y02a ja Y02b)

3.1 Ilmoitettavat johdannaissopimukset

Taseen ulkopuolisina johdannaissopimuksina ilmoitetaan korkosopimukset, valuuttakurssisopimukset ja kultaa koskevat sopimukset sekä muihin kohde-etuuksiin ja indekseihin sidotut sopimukset, jotka koskevat osakkeita, jalometalleja tai muita hyödykkeitä.

Korkosopimuksia ovat:

- a) yhden valuutan käsittävät koronvaihtosopimukset,
- b) viitekoron vaihtosopimukset (basis swap),
- c) korkotermiinit,
- d) korkofutuurit,
- e) ostetut korko-optiot ja
- f) muut samanluonteiset sopimukset.

Valuuttakurssisopimukset ja kultaa koskevat sopimukset:

- a) valuuttojen väliset koronvaihtosopimukset,
- b) valuuttatermiinisopimukset,
- c) valuuttafutuurit,
- d) ostetut valuuttaoptiot,
- e) muut samanluonteiset sopimukset ja
- f) kohtien a – e luonteiset kultaa koskevat sopimukset.

Valuuttakurssisidonnaisille sopimuksille, joiden alkuperäinen juoksuaika on 14 kalenteripäivää tai vähemmän, ei lasketa luottoriskin pääomavaatimusta, vaikka niiden määrä ilmoitetaan taulukossa Y01.

Osakkeita, jalometalleja ja muita hyödykkeitä koskevat sopimukset:

- a) edellä mainittujen korkosopimusten kohdissa a – e kaltaiset sopimukset ja
- b) edellä mainittujen valuuttakurssisopimusten kohdissa a – d kaltaiset sopimukset.

Sopimukset ilmoitetaan tässä erässä riippumatta siitä, onko ne merkitty varoiksi taseeseen. Sopimuksista taseeseen varoiksi merkityt määrät ilmoitetaan 0-riskiryhmään kuuluvana eränä.

Sopimukset, joilla käydään kauppaa virallisesti hyväksytyissä pörsseissä, ei lasketa luottoriskin pääomavaatimusta, vaikka niiden määrä ilmoitetaan taulukossa Y01. Virallisesti hyväksytyillä pörsseillä tarkoitetaan pörssettä, 1) jotka toimivat säännöllisesti, 2) joilla on pörssin kotimaan asianomaisten viranomaisten antamat tai hyväksymät säännöt, joissa määritellään pörssin toiminnan edellytykset, pörssiin pääsyn edellytykset sekä ne edellytykset, jotka sopimusten on täytettävä, jotta niillä voitaisiin tehokkaasti käydä kauppaa pörssissä, 3) joilla on selvitysjärjestelmä, jonka perusteella sopimusten päivittäiset nettoarvon muutokset veloitetaan ja hyvitetään

päivittäin marginaalitulilta. Mikäli valvottava haluaa käyttää tätä kohtaa hyväkseen, tulee sen kirjallisesti pyytää Rahoitustarkastuksen hyväksymistä.

Ulkomaiset, selvitysyhteisössä selvitettävät vakioimattomat johdannais-sopimukset on joissain tapauksissa mahdollista rinnastaa vakioituihin johdannaissopimukseen Rahoitustarkastuksen antamalla luvalla enintään 31.12.2006 asti.

3.2 Johdannaissopimuksista ilmoitettava määrä

Johdannaissopimuksista ilmoitettava määrä saadaan käyttämällä joko alkuperäisen hankinta-arvon tai käyvän arvon menetelmää sitoumusten luottovasta-arvon laskemiseksi. Alkuperäisen hankinta-arvon menetelmässä sopimusten luottovasta-arvo saadaan kertomalla sopimusten nimellisarvot niiden juoksuajan perusteella määräytyvillä kertoimilla. Käyvän arvon menetelmässä sopimusten luottovasta-arvo saadaan jälleenhankinta-kustannusten ja tulevaisuuden luottoriskin yhteenlasketusta määrästä. Tulevaisuuden luottoriski taas saadaan kertomalla sopimuksen nimellisarvo tai kohde-etuuden arvot sen juoksuajan perusteella määräytyvällä kertoimella.

Saadut luottovasta-arvo ilmoitetaan sopimuksen vastapuolen mukaisessa riskiluokassa. Erät, jotka kuuluisivat riskiryhmään IV (100 %), saadaan kuitenkin pääsääntöisesti lukea ryhmään III (50 %). Mikäli sopimukseen liittyy tavallista suurempi riski, luetaan sopimus riskiryhmään IV.

3.2.1 Alkuperäisen hankinta-arvon vai käyvän arvon menetelmä?

Ne valvottavat, joilla on määräysten 106.12 ja 203.26 tarkoittama ns. suuri kaupankäyntivarasto raportoivat kaikki johdannaissopimuksensa käyvän arvon (taulukko Y02b) menetelmää käyttämällä. Jos valvottavalla on hyödyke- tai osakejohdannaissopimuksia raportoidaan ne käyttämällä käyvän arvon menetelmää ja Rahoitustarkastus edellyttää, että valvottava siirtyy myös korko-, kulta- ja valuuttakurssisidonnaisten johdannaissopimusten ilmoittamisessa käyvän arvon menetelmään.

Muut valvottavat saavat raportoida valintansa mukaan korko-, kulta- ja valuuttakurssisidonnaiset sopimukset joko alkuperäisen hankinta-arvon (taulukko Y02a) tai käyvän arvon (taulukko Y02b) menetelmää käyttämällä. Valittua menetelmää ei ilman Rahoitustarkastuksen lupaa saa muuttaa.

3.2.2 Ulkomaan rahan määräiset johdannaissopimukset

Ulkomaan rahan määräisten erien markkavasta-arvo ilmoitetaan raportointikauden päättymispäivän Euroopan keskuspankin tai Suomen Pankin julkaiseman keskipurssin mukaan.

3.2.3 Sopimuksen nimellisarvon määrittäminen

Valuuttakurssisidonnaisissa taseen ulkopuolisissa johdannaissopimuksissa nimellisarvo on sopimuksen määrä sen valuutan mukaisesti, jonka raportoiva luottolaitos saa. Korkosidonnaisissa erissä nimellisarvo on taustalla olevan arvopaperin tai talletuksen määrä sopimuksen mukaan.

Mikäli kyseessä on valuutan- tai koronvaihtosopimus, jonka nimellisarvo vähenee suoritettujen lyhennysten vuoksi, nimellisarvona pidetään raportointihetkellä jäljellä olevaa määrää.

Sellaisissa koronvaihtosopimuksissa, joissa pääoma vähenee lyhennysten seurauksena ja joiden maksukassavirrat sopimusosapuolten välillä eroavat toisistaan, saattavat sopimusosapuolten nimellisarvot erota toisistaan. Tällöin käytetään suurempaa nimellisarvoa.

3.3 Taulukko Y02a (alkuperäisen hankinta-arvon menetelmä)

3.3.1 Yleiset periaatteet

Taulukossa johdannaissopimusten nimellisarvo kerrotaan sen erääntymisaikan pituuden mukaan määräytyvällä kertoimella luottovasta-arvon selvittämiseksi. Johdannaissopimusten riskipainotettu arvo saadaan kertomalla saatu luottovasta-arvo sopimuksen vastapuolen mukaisella riskipainolla.

Nimellisarvo $\times$ kerroin (%) = luottovasta-arvo

Luottovasta-arvo $\times$ vastapuolen riskipaino (%) = riskipainotettu arvo

Korkosidonnaisten sopimusten erääntymisaika ilmoitetaan jäljellä olevan juoksuajan mukaisesti. Valuuttakurssi- ja kultasidonnaisten sopimusten erääntymisaika ilmoitetaan alkuperäisen juoksuajan mukaisesti. Alkuperäisenä juoksuajana pidetään aikaa sopimuksen tekopäivästä sen päättymispäivään. Jäljellä olevana juoksuajana pidetään aikaa raportointipäivästä sopimuksen päättymispäivään. Päättymispäivällä tarkoitetaan päivää, jolloin sopimuksen mukainen suoritusvelvollisuus lopullisesti vahvistetaan, tai mikäli suoritusvelvollisuutta ei erikseen vahvisteta, jolloin sopimus on täytettävä.

Taulukko 1.

Käytettävät kertoimet sopimusten luottovasta-arvon selvittämiseksi		
Erääntymisaika (vuosia)	Korkosopimukset	Valuuttakurssi- ja kultasidonnaiset sopimukset
$t \leq 1$	0,5 %	2,0 %
$1 < t \leq 2$	1,0 %	5,0 %
+ 1 t	1,0 %	3,0 %

3.3.2 Kahdenvälisen nettoutussopimusten vaikutukset

Nettoutussopimuksen piirissä olevat valuuttatermiinisopimukset ja muut sellaiset sopimukset, joiden kohde-etuuden pääoma vastaa sellaisia tosiasiallisia kassavirtoja, jotka sopimuksen mukaan maksetaan samana päivänä ja samana valuuttana, ilmoitetaan nettomääräisenä taulukossa Y02a käyttäen lomakkeesta ilmeneviä korkeampia kertoimia.

Muut nettoutussopimuksen piirissä olevat johdannaissopimukset ilmoitetaan bruttomääräisinä taulukossa Y02a käyttämällä lomakkeesta ilmeneviä alennettuja riskikertoimia.

Taulukko 2.

Kertoimien alennukset sovellettaessa nettoutussopimusta		
Erääntymisaika (vuosia)	Korkosopimukset	Valuuttakurssisopimukset
$t \leq 1$	0,35 %	1,50 %
$1 < t \leq 2$	0,75 %	3,75 %
+ 1 t	0,75 %	2,25 %

3.3.3 Taulukossa Y02a käytetyt kertoimet

Taulukossa Y02a ei ole valmiiksi laskettu kertoimia niille johdannaissopimuksille, joiden alkuperäiset tai jäljellä olevat juoksuajat ylittävät 15 vuotta. Riveillä ilmoitetaan yhteismäärät kaikista niistä johdannaissopimuksista, joiden juoksuajat ylittävät 15 vuotta. Korkosidonnaisten johdannaissopimusten kerroin yli 15 vuotta ylittävälle sopimuksille saadaan lisäämällä yksi prosentti viimeiseen ilmoitettuun kertoimeen eli 14 %:iin jokaista ylittävää vuotta kohden (ns. ylempi kerroin).

Jos sopimusta koskee kahdenvälinen nettoutussopimus lisätään jokaista ylittävää vuotta kohden 0,75 % (ns. alempi kerroin). Siten esimerkiksi korkosidonnaisten johdannaissopimusten ylempi kerroin yli 15 vuoden sopimukselle on 15 % ja alempi kerroin 11,25 %. Valuuttakurssisidonnaisten johdannaissopimusten, joiden alkuperäinen juoksuaja ylittää yli 15 vuotta, kertoimet saadaan vastaavalla menetelmällä. Vastaavat lisäprosentit ylempää

kerrointa varten kultakin seuraavalta vuodelta on 3 % ja alemmaa kerrointa varten 2,25 %.

3.4 Taulukko Y02b (käyvän arvon menetelmä)

3.4.1 Yleiset periaatteet

Käyvän arvon menetelmässä sopimukset arvostetaan käypään markkina-arvoon, jolloin saadaan niiden jälleenhankintakustannus. Sopimukseen sisältyvä mahdollinen tulevaisuuden luottoriski saadaan kertomalla sopimusten nimellisarvot niiden juoksuajan mukaan määräytyvällä kertoimella. Sopimusten luottovasta-arvo saadaan laskemalla yhteen jälleenhankintakustannus ja tulevaisuuden luottoriski. Luottovasta-arvot kerrotaan sopimusten vastapuolen mukaisilla riskipainoilla, joiden tuloksena saadaan sopimusten riskipainotettu arvo.

<p>Tulevaisuuden luottoriski = nimellisarvo tai kohde-etuuden arvo $\times$ kerroin (%) Luottovasta-arvo = jälleenhankintakustannus + tulevaisuuden luottoriski Riskipainotettu arvo = luottovasta-arvo $\times$ vastapuolen riskipaino (%)</p>

3.4.2 Sopimusten jälleenhankintakustannusten määrittäminen

Korko-, valuuttakurssi-, kulta-, osake- ja hyödykesidonnaisten erien markkina-arvoa tarvitaan käyvän arvon menetelmässä sopimusten jälleenhankintakustannuksen määrittämiseksi.

Jälleenhankintakustannus lasketaan arvostamalla sopimukset markkinahintaan, jota verrataan sopimuksen hankintahintaan. Vain sellaiset sopimukset otetaan huomioon, joiden jälleenhankintakustannus on positiivinen. Jälleenhankintakustannuksen ollessa negatiivinen on käyvän arvon menetelmää käytettäessä kuitenkin ilmoitettava sopimukselle laskettu luottovasta-arvo, joka tällöin muodostuu yksinomaan tulevaisuuden luottoriskistä.

Johdannaissopimusten markkina-arvona pidetään raportointikauden päättymispäivän viimeistä kaupantekokurssia tai, mikäli sellaista ei ole saatavissa, raportointikauden päättymispäivän viimeisen osto- ja myyntinoteerauksen keskiarvoa. Mikäli sopimusta ei noteerata julkisesti, pidetään markkina-arvona raportointikauden päättymispäivän vallitsevan markkinakorona ja/tai valuuttakurssien mukaista laskennallista arvoa. Koron- ja valuutanvaihtosopimuksissa markkina-arvona käytetään uuden, korvaavan sopimuksen vallitsevalla markkinakorolla diskontattua nykyarvoa raportointikauden päättymispäivänä.

Yhden valuutan koronvaihtosopimuksista, joissa kaksi vaihtuva-arvoista erää vaihdetaan, raportoidaan käyvän arvon menetelmässä ainoastaan jälleenhankintakustannus, sillä näihin ei katsota liittyvän tulevaisuuden luottoriskiä.

3.4.3 Jäljellä oleva juoksuaika

Johdannaissopimusten juoksuaikana pidetään jäljellä olevaa juoksuaikaa. Jäljellä olevan juoksujan perusteella määräytyvät johdannaissopimusten kertoimet, jolla lasketaan sopimusten tulevaisuuden luottoriski.

Kertoimet näkyvät oheisessa taulukossa. Sopimuksia, jotka eivät kuulu mihinkään tässä taulukossa esitetyistä viidestä luokasta, käsitellään muita hyödykkeitä koskevinä sopimuksina.

Taulukko 3.

Kertoimet tulevaisuuden luottoriskin laskemiseksi					
Juoksuaika (vuosia)	Korko	Valuutta ja kulta	Osake	Jalometallit	Muut hyödykkeet
$t \leq 1$	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
$1 < t \leq 5$	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
$t > 5$	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

Sopimuksissa, joiden pääoma vaihdetaan useaan kertaan, prosenttiluvut on kerrottava sopimuksen mukaisten jäljellä olevien maksujen lukumäärällä.

Sopimuksissa, jotka on laadittu määrättyjen maksupäivien jälkeen jäljellä olevien riskien poistamiseksi ja joissa ehdot on sovittu uudelleen sellaisiksi, että sopimuksen markkina-arvo niinä määrättyinä päivinä on nolla, jäljellä oleva juoksuaika on sama kuin seuraavaan tarkistuspäivään jäljellä oleva aika. Sellaisissa korkosopimuksissa, jotka täyttävät nämä vaatimukset ja joiden erääntymiseen on yli vuosi, prosenttiluku ei saa olla alhaisempi kuin 0,5 prosenttia.

3.4.4 Kahdenvälisten nettoutussopimusten vaikutukset

Käyvän arvon menetelmää käytettäessä saadaan nettoutussopimuksen piirissä olevien johdannaissopimusten nykyinen jälleenhankinta-arvo laskea ottamalla huomioon nettoutussopimuksesta johtuvat tosiasialliset otaksuttavat nettojälleenhankintakustannukset. Jos nettoutus johtaa nettomaksuvelvoitteen syntymiseen nettojälleenhankintakustannusta laskevalle valvottavalle, nykyinen jälleenhankintakustannus merkitään nollassi.

Tulevaisuuden luottoriskiä laskettaessa saadaan nettoutussopimukseen sisältyvien sopimusten tulevaisuuden luottoriskin määrää alentaa seuraavan yhtälön mukaisesti:

$$PCE_{\text{väh}} = 0,4 \times PCE_{\text{brutto}} + 0,6 \times NGR \times PCE_{\text{brutto}}$$

$PCE_{\text{väh}}$ kaikkien sellaisten saman vastapuolen kanssa tehtyjen sopimusten tulevaisuuden luottoriskin alennettu määrä, jotka sisältyvät laillisesti sitovaan kahdenväliseen nettoutussopimukseen

PCE_{brutto} kaikkien sellaisten saman vastapuolen kanssa tehtyjen sopimusten tulevaisuuden luottoriskien yhteenlaskettu määrä, jotka sisältyvät laillisesti sitovaan kahdenväliseen nettoutussopimukseen ja jotka lasketaan kertomalla sopimuksen nimellisarvo niiden juoksuajan perusteella määräytyvällä kertoimella

NGR ”netto-bruttosuhde” erillislaskelmana, jossa kaikkien sellaisten sopimusten, jotka sisältyvät saman vastapuolen kanssa tehdyn laillisesti sitovaan kahdenväliseen nettoutussopimukseen, nettojälleenkustannusten (osoittaja) ja kaikkien sellaisten sopimusten, jotka sisältyvät tämän vastapuolen kanssa tehtyyn laillisesti sitovaan kahdenväliseen nettoutussopimuksen, bruttojälleenhankintakustannusten (nimittäjä) välinen suhde.

Nettoutussopimukseen sisältyvät täysin yhdenmukaiset sopimukset saadaan ottaa huomioon yhtenä sopimuksena, jonka nimellisarvo vastaa nettotuloja, laskettaessa edellä olevan kaavan mukaisesti tulevaisuuden luottoriskejä. Täysin yhdenmukaiset sopimukset ovat valuuttatermiinisopimuksia tai vastaavia sopimuksia, joissa nimellisarvo vastaa kassavirtoja, jos kassavirrat erääntyvät samana arvopäivänä ja osittain tai kokonaan samassa valuutassa.

Esimerkki netto – bruttosuhteen laskemisesta

Transaktio	Vastapuoli 1		Vastapuoli 2		Vastapuoli 3	
	Na	Ma	Na	Ma	Na	Ma
1	100	10	50	8	30	-3
2	100	-5	50	2	30	1
Bruttojälleenhankintakustannus		10		10		1
Nettojälleenhankintakustannus		5		10		0
NGR vastapuolittain		5/10=0,5		10/10=1		0/1=0

Na = nimellisarvo

Ma= markkina-arvo

Nettoutetuista johdannaissopimuksista ilmoitetaan ainoastaan niiden riskipainotettu arvo rivillä 0503.